

संस्कृत-वार्ता:
दिनाङ्क :- 10/02/2026
सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- राज्यसभायां केन्द्रीय-आयव्ययकोपरि चर्चा श्वः एकादश वादनं यावत् स्थगिता।
- लोकसभायाः अध्यक्षस्य ओम् बिरला वर्यस्य विरुद्धं विपक्षेण अविश्वासप्रस्तावस्य सूचना दत्ता अस्ति।
- गृहमन्त्री अमितशाहः अद्य नवदिल्ली-नगरे साइबर-सक्षम-कपट-निवारणस्य तथा पर्यावरणव्यवस्थायाः विनाशस्य विषये राष्ट्रिय-सम्मेलनस्य उद्घाटनम् अकरोत्।
- सर्वोच्चन्यायालयेन अद्य केन्द्रम् उद्दिश्य, लुप्तानां बालानां घटनायाः विषये निरीक्षणं कर्तुं आदिष्टम्।
- बाङ्गलादेशस्य निर्वाचनस्य प्रचारः अद्य प्रातः समाप्तिं गतः।
- पुरुषाणां विंशतिं प्रति विंशतिः क्रिकेट्-विश्वकप्-क्रीडायां न्यूजीलैण्ड्-दलेन युनाईटेड्-अरब-अमिरात्-दलं दशस्तोभैः पराजितम्।

अथ वार्ता: विस्तरेण

केन्द्रीयआयव्ययकः-

राज्यसभायां केन्द्रीय-आयव्ययकोपरि चर्चा श्वः एकादश वादनं यावत् स्थगिता। अद्य अस्यां चर्चायां भागं भूमिमानः शिवसेना-सांसदः मिलिन्द-देवडा इत्येषः प्रावोचत् यत्, अतीव राजनैतिके आर्थिकरूपेण अशान्तिपूर्णे वातावरणे, भारतं समष्टि-आर्थिक-विकासस्य स्थिरतायाश्च दुर्लभ-द्वीपत्वेव एकाकी एव राजितम्।

डीएमके-दलस्य कणिमोझी एन.वी.एन. सोमु इत्यनेन आयव्ययक-प्रस्तावः निर्धन-विरोधित्वेन प्रतिपादितः, सहैव असौ प्रोक्तवान् यत् अयं देशस्य आर्थिक-यथार्थतातः पृथक् अस्ति। भाजपा-दलस्य सुरेन्द्र-सिंह-नागरः अवदत् यत्, आयव्ययके आर्थिक-विकास-वृद्धये, ज्ञानाम् आकाङ्क्षा-पूर्तये तथा सर्वाः योजनाः प्राप्नुयुः इति सुनिश्चेतुं अवधानं प्रदत्तम्।

अपरपक्षे, लोकसभायाम् अपि केन्द्रीय-बजेट-2026-27 उपरि चर्चा आरब्धा। काङ्ग्रेस-सांसदः शशि-थरूरः चर्चा प्रारभता सः बजेटस्य आलोचनां कुर्वन् अवदत् यत् सर्वकारीय-व्ययः न्यूनः अभवत् तथा कर-प्राप्तिः स्थिरा अस्ति। थरूर-महोदयः अवदत् यत्, अस्मिन् बजेट-प्रस्तावे करस्य भारः निगमानाम् अपेक्षया व्यक्तिगत-करदातृषु अधिकः अस्ति।

भाजपा-दलस्य अपराजिता सारङ्गी अवदत् यत्, अयं बजेटः सर्वकारस्य निष्ठां, विश्वासं, निरन्तरतां च दर्शयति। सा मुक्त-व्यापार-अनुबन्धानां कृते सर्वकारस्य प्रशंसां कृतवती तथा च उक्तवती यत् भारतेन परिवर्तनशील-विश्व-व्यवस्थायां चातुर्येण कार्यं कर्तुं स्वक्षमता प्रदर्शिता।

लोकसभा- ओम् बिरला

लोकसभायाः अध्यक्षस्य ओम् बिरला वर्यस्य विरुद्धं विपक्षेण अविश्वासप्रस्तावस्य सूचना दत्ता अस्ति। लोकसभायाः सूत्रानुसारं, विपक्षः लोकसभायाः महासचिवाय सूचनां निवेदयत् इति। सूत्रानुसारं सूचना नियमानुसारेण परीक्षितं भविष्यति।

काङ्ग्रेस-दलं, डी. एम्. के.-दलं, समाजवादी-दलं, आर्. जे. डी. दलं, वामदलानि इत्यादीनि विपक्षदलानि प्रस्तुत-सूचनापत्रे हस्ताक्षराणि कृतवन्तः। तथापि टि. एम्. सी. इत्यनेन हस्ताक्षरं न कृतम्।

अमितशाह-साइबर सुरक्षा

गृहमन्त्री अमितशाहः अद्य नवदिल्ली-नगरे साइबर-सक्षम-कपट-निवारणस्य तथा पर्यावरणव्यवस्थायाः विनाशस्य विषये राष्ट्रिय-सम्मेलनस्य उद्घाटनम् अकरोत्। अस्मिन् अवसरे सम्बोधयन् श्री शाहः अवदत् यत्, अधुना साइबर-सुरक्षा देशस्य सुरक्षया सह सम्बद्धम् अस्ति। सः अवदत् यत्, देशे साइबर-अपराधस्य उन्मूलनाय सर्वकारः अनेकान् उपक्रमान् आरभत। सः अग्रे अवदत् यत्, भारतीय-साइबर-अपराध-समन्वय-केन्द्रम्-14C, साइबर-अपराधस्य विरुद्धं महत्त्वपूर्णः मञ्चः अभवत्। श्रीशाहः देशवासिसु साइबर-सुरक्षायाः विषये अधिकं जागरूकतायाः प्रसारस्य आवश्यकतायाः विषये अवधानं दत्तवान्।

मन्त्रिणा सी. बी. आई. इत्यस्य नूतनस्य साइबर-अपराध-शाखायाः उद्घाटनं कृतम्, गृहमन्त्रालयस्य आई4सी इत्यस्य राज्य-साइबर-अपराध-समन्वय-केन्द्रस्य (एस4सी) डैशबोर्ड इत्यस्यापि उद्घाटनं कृतम्। द्विदिवसीय-सम्मेलनस्य प्राथमिक-उद्देश्यं भारते साइबर-सक्षम-कपटस्य परिमाणस्य, प्रवृत्तेः, विकसितस्य स्वभावस्य च संयुक्त-अवबोधस्य निर्माणम् अस्ति। द्वि दिवसात्मक-सम्मेलनस्य आयोजनं केन्द्रीय-अन्वेषण-विभागेन - सि. बि. आई. भारतीय-साइबर-अपराध-समन्वय-केन्द्रस्य (आई. 4. सि.) गृहमन्त्रालयस्य च संयुक्त तत्वावधाने आयोजितम्।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम् इदानीम् आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः अन्तर्जालपटले www.newsonair.gov.in इत्यत्र, अथ newsonair चलदूरभाषीय-तन्त्रांशे अपि उपलब्धो भविष्यति।

सर्वोच्चन्यायालय – लुप्त बालानां

सर्वोच्चन्यायालयेन अद्य केन्द्रम् उद्दिश्य, देशस्य विभिन्नेषु भागेषु लुप्तानां बालानां घटनायाः पृष्ठे राष्ट्रव्यापि-पत्रिकाः अस्ति वा राज्य-विशिष्टः समूहः अस्ति वा इति ज्ञातुम् आदिष्टम्। न्यायमूर्तयः बी. वी. नागरत्ना तथा ज्. ए. भुयान् इत्येतयोः पीठः घटनानां पृष्ठे किमपि स्वरूपम् अस्ति वा अथवा तानि यादृच्छिकानि सन्ति वा इति निर्णेतुं आवश्यकतां प्रति बलम् अददात्। सर्वोच्चन्यायालयेन केन्द्राय सर्वेभ्यः राज्येभ्यः दत्तांशानां सङ्ग्रहणं कर्तुम् आदिष्टम्। सर्वोच्चन्यायालयेन सूचितं यत् ये बालकाः रक्षिताः सन्ति तेषां साक्षात्कारः करणीयः येन एतादृशीनां घटनानां कृते के उत्तरदायिनः इति ज्ञातुं शक्यते। यानि राज्यानि दत्तांशं न दत्तवन्तः तेषां विषये न्यायपीठः विमर्शं करोति, अपि च यदि आवश्यकं भवति तर्हि अस्मिन् विषये कठोरान् आदेशान् दातुं शक्नोति इति अवोचत्।

बाङ्गलादेशस्य - संसदीयनिर्वाचनस्य

बाङ्गलादेशस्य त्रयोदश-संसदीयनिर्वाचनस्य अथवा तृतीय-संसद-निर्वाचनस्य प्रचारः, तत्सम्बद्धः अक्षमतसंग्रहः च अद्य प्रातः समाप्तिं गतः। येन गुरुवासरे मतदानात् पूर्वम् अनिवार्यः अष्टचत्वारिंशत् घण्टात्मकः मौनः कालः प्रारब्धः। राष्ट्रियसंसदीयनिर्वाचनार्थं, अक्षमतसङ्ग्रहाय च कुत्सित-राष्ट्रियपत्रस्य अन्तर्गतं मतदानं भविष्यति। निर्वाचनस्य अन्तिमः चरणः कठोर-प्रतिबन्धाणां, वर्धित-सुरक्षायाः, नूतन-सर्वेक्षण-अनुमानानां च मध्ये भवति। एतदतिरिच्य, संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासचिवः आन्टोनियो गुट्टेरेसः बाङ्गलादेशे संसदीयनिर्वाचनात् पूर्वं सैन्येन आरक्षकैः च पत्रकाराणां उपरि कृतानां आक्रमणानां विषये चिन्तां प्रकटितवान्। बाङ्गलादेशे वार्ताहराणाम् उपरि आक्रमणसम्बद्धस्य प्रश्नस्य प्रत्युत्तरे, संयुक्तराष्ट्रसङ्घस्य महासचिवस्य प्रवक्ता स्टीफ्रन् डुर्किन् इत्ययम् अवदत् यत्, एतादृशानि प्रतिवेदनानि अत्यन्तं चिन्ताजनकानि सन्ति, तथा च सर्वे राजनैतिककारिणः तेषां समर्थकाः च हिंसां निराकृत्य मूलभूतस्वातन्त्र्यस्य सम्मानं कुर्युः इति।

रिजिजु-लुकसभल

संसदीयकर्यमन्त्री कलरेन रलरु, लुकसभललः कर्यवलहन्यलं वलपकुषस्य संसदलः वलघ्नं कुनयन्तल इतल आरुुपयत्, तेषलं आचरणं प्रतलबलम्बयतल यत् ते सभललः मर्यलदललः वलषये कलमपल आदरं न कुर्वन्तल इतल। संसदः बहलः प्रसारमलध्यमैः सह वलरुतललपं कुर्वन् श्री रलरु अवदत् यत् कलङ्ग्रेस्-दलस्य महललः संसदलः वलघ्नं कृतवत्यः, गतसप्तलहे सदनस्य प्रधानमन्त्री-आसनस्य समीपे अपल गतवत्यः, एतत् लङ्कुकं कृत्यम् अस्तल।

नलरुवलचनलडुग

नलरुवलचनलडुगेन असम-केरल-तमललनलडु-पशुचलमडुगल-पुदुचेरी-प्रदेशेषु षडुवलंशतुयधलक दुवलसहस्रतमे वरुषे वलधलनसभलनलरुवलचनलनलं सञ्चललनेन सम्बद्धलनलं अधलकरलणलं स्थलनलन्तरणस्य, पदस्थलपनस्य च नलरुदेशलः प्रसारलतलः। एतेषलं वर्तमलनवलधलनसभलनलं कर्यकललः षडुवलंशतुयधलक दुवलसहस्रतमे वरुषे मई-मलसलत् कुन-मलसपरुयन्तं समलप्यन्ते, येन आडुगेन पूर्वसङ्गलथै प्रशलसनलक-पदलकुषेपलः उतुथलपलतलः। आडुगः अवदत् यत् नलरुवलचनकरुये प्रतुयकुषतयल संलग्नलः अधलकरलणः स्वगृहेषु मणुडलेषु वल यत्र ते वलगतचतुर्वरुषेषु वरुषत्रयं सेवलम् पूर्णं कृतवन्तः तत्र वल नलडुकुतलः भवलतुं न अनुमन्यन्ते।

रलषुटुपतल- लेखल

रलषुटुपतलपदलसीनल दुरीपदी मुर्मूः अद्य नवदेहल्यलं रलषुटुपतलभवने भरुतलरुय-नलगरलक-लेखल-सेवल, भरुतलरुय-रकुषल-लेखल-सेवल, भरुतलरुय-डलक-दूरसञ्चलर-लेखल-वलतुत-सेवल तथल भरुतलरुय-रेल-प्रबन्धन-प्रणलली (लेखल) इतुयेतेषलं अधलकरलरी-प्रशलकुषु-समूहेन सह मलललतवती। सलमललकुनलन्तुलीय पटले रलषुटुपतलः मुर्मू इतुयेषः अकथयत् यत् एते अधलकरलणः सम्प्रतल फरलदलबलदु-नगरस्य अरुणु दुरीली-रलषुटुय-वलतुतुय-व्यवस्थलपन-संस्थलने वुवलवसलडुयक-प्रशलकुषण-पलठुयकुरमे भलगं गुरहीषुयन्तल इतल।

कुरलकेट

पुरुषलणलं वलंशतलं प्रतल वलंशतलः कुरलकेटु-वलशुवकपु-कुरीडलडुलं नुडुललैणुडु-दलेन युनलईटुडु-अरब-अमलरलतु-दलं दशलस्तुुभैः पुरलकुनलम्।

॥ इतलवलरुतलः ॥